

پیش‌بینی روند کوتاه‌مدت قیمت نفت

بانک سرمایه‌گذاری جی.پی.مورگان، اعلام کرد که قیمت نفت در سال جاری باز هم بالاتر رفته و حتی افزایش ۵ تا ۱۰ دلاری را نسبت به سطح فعلی (فوریه جاری) خواهد داشت که این پیش‌بینی بر خلاف دورنمای جهانی از قیمت نفت و در شرایطی است که اقتصادهای بزرگ دنیا هنوز درگیر چگونگی اجرای واکسیناسیون کرونا هستند.

البته، در هفته‌های اخیر سرمای بی‌سابقه در جنوب آمریکا باعث قطعی برق در ایالت تگزاس شده و به تاسیسات انرژی در این منطقه آسیب شدیدی رساند، به طوری که روزانه رقمی تا حدود ۲ میلیون بشکه، معادل حدود ۱۸ درصد کل تولید نفت آمریکا، به ویژه در حوضه پرمین در غرب تگزاس و نیومکزیکو کاهش یافته است.

بنابراین، اگرچه قیمت انواع حامل‌های انرژی در این روزها به سرعت بالا رفته اما پیش‌بینی می‌شود که این افزایش قیمت در شرایط خاصی از تغییرات آبهوایی رخ داده و تداوم زیادی نخواهد داشت، زیرا پس از چند روزی از وقوع سرما، قیمت نفت به دلیل کاهش تقاضای ناشی از توقف فعالیت و یا تعطیلی پالایشگاه‌های منطقه تا حدی کاهش خواهد یافت.

در این گزارش، همچنین آمده است که در مجموع در سال جاری، دو عامل مهم باعث افزایش بیشتر قیمت نفت خواهد

شد: اول اینکه، انتظار می‌رود تقاضا برای نفت به دنبال بهبود اقتصاد جهان و رهایی آن از بحران کرونا، افزایش یابد، ولی مقدار افزایش آن به خاطر تاخیر در بازگشت سفرهای بین‌المللی به سطح عادی، محدود خواهد بود و دوم اینکه، با توجه به تاثیر عرضه‌ی نفت به عنوان یکی دیگر از عوامل مهم در افزایش قیمت، باید اشاره کرد که: بازار هنوز به تولیدکنندگان ائتلاف اوپک پلاس وابسته است زیرا اعضای ائتلاف، تولید نفت خود را بر اساس برنامه در سطح پایین نگه داشته و با افزایش تقاضا بر میزان عرضه‌ی خود می‌افزایند.

اداره‌ی اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) نیز در گزارش ماهانه‌ی (فوریه) چشم‌انداز بازار، پیش‌بینی کرده است که میانگین قیمت تک‌محموله‌ی نفت خام WTI آمریکا در سال جاری و سال آینده به ترتیب، ۵۰/۲۱ و ۵۱/۵۶ و قیمت تک‌محموله‌ی نفت خام برنت دریای شمال (انگلستان) به ترتیب، ۵۳/۲۰ و ۵۵/۱۹ دلار در هر بشکه خواهد بود. این اداره در گزارش جدید خود، قیمت نفت خام‌های WTI و برنت را بالاتر از مقادیر اعلام شده در گزارش قبلی پیش‌بینی کرده است.

در گزارش ماه ژانویه، قیمت هر بشکه نفت خام WTI برای سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ کمتر از ۵۰ دلار و به ترتیب ۴۹/۷۰ و ۴۹/۸۱ و نفت خام برنت را به ترتیب ۵۲/۷۰ و ۵۳/۴۴ دلار در هر

بشکه پیش‌بینی کرده بود.

در مقابل، کمیسیون انرژی اروپا در گزارش ماه فوریه‌ی خود اشاره کرده است که قیمت نفت در سال ۲۰۲۱ حدود ۵۴/۲۰ دلار در هر بشکه و در سال آینده با کاهش ۳ دلاری در هر بشکه به ۵۱/۲۰ دلار خواهد رسید. مبنای تحلیل کمیسیون در مورد چشم‌انداز تقاضا برای نفت نیز بر مبنای ادامه‌ی سیاست اوپک پلاس مبنی بر توقف افزایش تولید از یک سو و احیای تقاضا برای نفت از سوی دیگر و همچنین تضعیف ارزش دلار آمریکا و به ویژه اقدام غافلگیرکننده‌ی عربستان سعودی (کاهش تولید روزانه یک میلیون بشکه نفت در ماه‌های فوریه و مارس ۲۰۲۱) از دلایل مهم افزایش قیمت نفت در سال جاری به‌شمار می‌آیند.

به علاوه، به طور کلی کاهش میزان حفاری‌ها در سطح جهان و نزدیک شدن میزان حمل‌ونقل جهانی به سطح گذشته - با کنترل شیوع ویروس کرونا - از دیگر دلایل احتمالی هستند که سبب شده‌اند تا قیمت نفت از ابتدای سال جدید روند صعودی خود را حفظ کند.

این گزارش درباره‌ی قیمت نفت در سال ۲۰۲۲ نیز نوشته است که با توجه به بازگشت ثبات بیشتر در سطح جهان و بالا رفتن مجدد تولید، باید منتظر کاهش متوسط قیمت نفت در سال آتی نیز بود. ■

قراردادهای نفتی جدید عراق

Sarsang واقع در شمال کردستان عراق بوده است. پس از آن، در اواخر ژانویه،

ماه دسامبر گذشته به دنبال واگذاری ۱۸ درصد سهام خود در بلوک اکتشافی

گزارشات اعلام شده نشان می‌دهند که شرکت نفت توتال فرانسه در اوایل

دلیل بهبود بازارهای نفتی و تقویت قیمت‌ها، عراق اجرای آن را متوقف کرد. البته، امضای مجموعه‌ی این قراردادها و حتی استقراض فوری ۶ میلیارد دلاری عراق از صندوق بین‌المللی پول، برای رهایی از شرایط وخیم اقتصادی و با توجه به فشارهای ناشی از قیمت پایین نفت انجام شده است.

تنگناهای مالی عراق موجب شده تا همواره این کشور نسبت به تعهدات مورد توافق با اوپک مبنی بر کاهش تکلیفی تولید نیز چندان پای بند نباشد. ■

نیز با هدف دو برابر کردن ظرفیت تولید میدان نفتی نصیرییه (Nassiriya) و رسیدن رقم آن به ۲۰۰ هزار بشکه در روز مشارکت می‌کند و به ازای آن شرکت بازرگانی و فروش نفت عراق (SOMO) نیز نفت‌خام به شرکت Litasco تحویل خواهد داد.

اما قراردادهای نفتی عراق به همین جا ختم نمی‌شود، زیرا چین نیز با امضای قرارداد عرضه‌ی روزانه ۱۳۰ هزار بشکه نفت‌خام از سوی عراق و تا ۴ میلیون بشکه و به مدت ۵ سال، با پیش‌پرداخت ۲ میلیارد دلار، به دنبال راه‌یابی به صنعت نفت عراق بود که بلافاصله به

وزیر نفت عراق از امضای یک قرارداد همکاری با یکی از شرکت‌های بین‌المللی بزرگ نفتی (احتمالاً توتال)، برای اجرای پروژه‌های عظیم در زمینه‌های گاز طبیعی و انرژی‌های پاک خبر داد زیرا مدیرعامل توتال نیز در زمان امضای قرارداد در عراق بود.

به علاوه، توتال در میدان Halfaya در جنوب عراق نیز ۲۲/۵ درصد سهم دارد که مصمم به حفظ آن است. همچنین بلافاصله پس از امضای این قرارداد، شرکت دولتی Dhiqar Oil Co عراق اعلام کرد: شرکت روسی Litasco به عنوان بازوی تجاری شرکت نفتی Lukoil روسیه

آرامکو و اکسون‌موبیل نیز برای احداث پالایشگاه و اکتشاف نفت و گاز وارد پاکستان شدند

احداث و به مرحله‌ی عملیاتی برسانند. به علاوه، با خاتمه‌ی جنگ‌های داخلی در نواحی مختلف پاکستان، شرکت نفت اکسون‌موبیل نیز پس از ۲۷ سال در ماه ژانویه‌ی سال جاری دوباره به پاکستان بازگشت و با سرمایه‌گذاری اولیه‌ی حدود ۷۵ میلیارد دلار، فعالیت‌های اکتشافی و حفاری خود را در نواحی فلات قاره‌ی آن آغاز کرد، به طوری که نتایج اولیه‌ی حاصله تاکنون مثبت بوده و انتظار می‌رود، ذخایر قابل‌ملاحظه‌ای از نفت و گاز نیز کشف شده باشد. مقامات پاکستانی خبر از علاقه‌مندی تعداد زیادی از دیگر شرکت‌های نفتی برای سرمایه‌گذاری در اجرای عملیات حفاری و اکتشاف ذخایر نفت و گاز در نواحی فلات قاره‌ی کشور نیز داده‌اند. البته، علاوه بر عربستان و آمریکا، از مدتی قبل، چین نیز شروع به سرمایه‌گذاری‌های کلان در بندر گوادر

کار فرآورش نفت‌خام‌های وارداتی از کشورهای منطقه به پاکستان توسط این پالایشگاه انجام خواهد شد. علاوه بر آن، بر اساس روابط استراتژیک میان دو کشور، عربستان سال گذشته مبلغ ۳ میلیارد دلار برای تقویت منابع پولی پاکستان و ۳ میلیارد دلار دیگر نیز برای تامین هزینه‌ی واردات نفت‌خام به دولت پاکستان کمک کرد.

علاوه بر آن، امارات متحده‌ی عربی نیز در سال ۲۰۲۰ یک کمک ۳ میلیارد دلاری به دولت پاکستان اهدا کرد.

ساخت این مرکز پتروپالایشی بخشی از تلاش‌های پاکستان برای ایجاد یک شهر نفتی بزرگ در بندر گوادر است. پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ تمامی نیازهای این شهر احداث و تکمیل شود. علاوه بر آن، مقامات گوادر مصمم هستند که تا ۲۰۲۳ یک منطقه‌ی آزاد اقتصادی نیز در کنار تاسیسات فوق

شرکت ملی نفت عربستان (آرامکو) تصمیم گرفته است تا یک مجتمع پتروپالایشی جدید با سرمایه‌ی ۱۰ میلیارد دلار در بندر گوادر، در ولایت بلوچستان پاکستان احداث کند. این اقدام در سال ۲۰۱۹ و به دنبال دیدار محمدبن سلمان، ولیعهد عربستان از پاکستان انجام شد که طی آن، هفت قرارداد سرمایه‌گذاری به ارزش کل ۲۱ میلیارد دلار در بخش‌های معدن، انرژی، پتروشیمی و کشاورزی میان دو کشور به امضا رسید.

به همین منظور در فاز اول، مقرر شد تا یک پالایشگاه با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز احداث شود و در فاز بعدی پروژه، یک مجتمع پتروشیمی نیز در مجاور آن و همچنین مخازن ذخیره‌سازی برای واردات گاز طبیعی مایع (LNG) از کشورهای حوزه‌ی خلیج‌فارس ساخته شود. با تکمیل این مرکز پالایشی،

کرده بود. پاکستان می‌کوشد تا این منطقه را به کمک توسعه‌ی فعالیت‌های ماهیگیری، صنایع نفتی، مراکز پتروشیمی و احداث یک نیروگاه تولید برق، به یک مرکز صنعتی تبدیل کند. به همین دلیل، دولت، چندی پیش با تسهیل و رفع برخی قوانین و مقررات دست‌وپاگیر، تلاش کرده تا شرایط جذب بیشتر سرمایه‌گذاران خارجی و حضور بیشتر آنها را در پاکستان و به ویژه در پروژه‌ی توسعه‌ی شهرک صنعتی در گوادر تسریع کند. ■

انعقاد قرارداد بلندمدت فروش گاز طبیعی مایع (LNG) روسیه به چین

تولید خواهد رسید، تامین شود. شرکت شنرجی به عنوان اولین شرکت مستقل گاز دولتی چین، در سال ۲۰۲۰ حدود ۵۵ درصد گاز مصرفی بازار گاز شانگهای را تامین کرده و به همین دلیل عقد قرارداد فوق توسط نواتک با شرکت گروه شنرجی برای امنیت بازار تقاضای LNG تولیدی آن شرکت در پروژه‌ی فوق بسیار مهم است، هر چند کاهش قیمت گاز در یک سال اخیر مهمترین چالش پیش‌روی نواتک در این رابطه بوده است. ■

سه محموله به پایانه‌های چین ارسال کند. گفته می‌شود که: راهبرد تجاری LNG شرکت نواتک تنوع بخشیدن به بازارهای مصرف به ویژه هدف قرار دادن مصرف‌کنندگان مهم و عمده در منطقه‌ی رو به رشد آسیایاقیانوسیه است و مصمم است تا عرضه‌ی این محصول را به چین بیش از پیش افزایش دهد. قرار است گاز تحویلی در این قرارداد از محل پروژه‌ی شماره دو گاز طبیعی مایع در قطب شمال که با سرمایه‌ی ۲۱ میلیارد دلار، عملیات احداث آن از سال ۲۰۱۹ آغاز شده و در سال ۲۰۲۳ به

اخیرا شرکت نواتک، بزرگ‌ترین تولیدکننده‌ی گاز طبیعی مایع (LNG) در روسیه، با شرکت چینی گروه شنرجی (Shenergy Group Company) قراردادی بلندمدت برای عرضه‌ی گاز طبیعی مایع به آن شرکت امضا کرده تا حضور خود را در منطقه‌ی آسیایاقیانوسیه و به ویژه بازار بزرگ و رو به رشد چین گسترش دهد.

بر اساس قراردادی که نواتک با این شرکت امضا کرده، قرار است این شرکت در مدت ۱۵ سال بیش از ۳ میلیون تن گاز طبیعی مایع را در قالب سالانه تا

سقوط سهام شرکت ملی نفت برزیل (Petrobras)

کاهش دو ماهه‌ی مالیات بر قیمت دیزل را برای دوره‌ی مارس و می وضع کرد. این اتفاق پس از آن رخ داد که شرکت Petrobras چهارمین افزایش قیمت خود را از ابتدای سال تاکنون اعلام کرد و مدیرعامل این شرکت را در مسیر درگیری با رئیس‌جمهور قرار داد. چراکه گرانی مجدد سوخت دیزل موجب می‌شد تا کامیون‌داران دست به اعتصاب بزنند که تأثیرات اجتماعی و سیاسی مهمی را در کشور موجب می‌شد. ■

نیز سقوط کرد و حدود ۱۳ میلیارد دلار از ارزش بازاری آن کاسته شد. تغییر مدیرعامل Petrobras به دنبال اختلاف‌نظر رئیس‌جمهور و مدیرعامل سابق این شرکت در مورد تغییر قیمت سوخت دیزل انجام شد.

زیرا مدیرعامل شرکت در راستای حرکت بازارهای بین‌المللی، خواستار افزایش قیمت سوخت دیزل و بنزین شد، اما از آنجا که افزایش قیمت‌های این دو فرآورده باعث اعتراض مردم می‌شد، به همین دلیل رئیس‌جمهور نیز

تصمیم رئیس‌جمهور برزیل مبنی بر جایگزینی مدیرعامل شرکت ملی نفت این کشور (Petrobras)، موجب وحشت سرمایه‌گذاران و در نتیجه واگذاری سهام خود به صورت یک‌جا و ارزان در بازار شده است.

در نتیجه، بانک‌ها، مراکز تحقیقاتی و تحلیلگران بازار نیز برای خرید سهام آن شرکت (و پایین آوردن میزان اعتبار آن) هجوم آوردند، به طوری که این امر باعث ریزش شدید ارزش سهام این شرکت شد که با انتشار اخبار آن تا ۲۲ درصد

افزایش روند سرمایه‌گذاری در نفت و گاز چین

تا نیمه‌سنگین است. به همین منظور، اخیراً این شرکت پروژه‌ای را در یک میدان جدید در این منطقه آغاز کرده که می‌تواند تنها پروژه‌ی افزایش تولید نفت‌خام در کشور نیز باشد. توسعه‌ی میدان Liuhua ۲-۱۶ در سپتامبر سال گذشته آغاز شد و هدف شرکت تولید روزانه ۷۲۸۲۰ بشکه از آن تا پایان سال ۲۰۲۲ است.

وزارت منابع طبیعی چین اخیراً اعلام کرده است که این سازمان در طول ۱۰ سال گذشته (۲۰۱۱-۲۰۲۰) موفق شده است تا ۱۷ میدان نفتی با حجم کل معادل ۱۰/۱ میلیارد تن و ۲۱ میدان گازی با حجم کل ۶/۸۵ تریلیون مترمکعب کشف کند که به ترتیب ۲۵ و ۴۵ درصد مجموع نفت و گاز کشف شده از سال ۱۹۴۹ تاکنون است. ■

و مجموع تولید نفت و گاز این شرکت در داخل به ۵۲۸ میلیون بشکه معادل نفت رسید که سهم زیادی از آن نیز از میادین خشکی انجام شد.

این رقم در سال ۲۰۱۹ نیز حدود ۱۲/۴-۱۰/۸ میلیارد دلار بود. در سال جاری همچنین سهم تولید خشکی از کل تولید برنامه‌ریزی شده‌ی شرکت به ۶۸ درصد خواهد رسید و بقیه‌ی آن از میادین فراساحلی تولید خواهد شد و مقدار کل تولید نفت و گاز برنامه‌ریزی شده نیز در این سال حدود ۵۴۵ تا ۵۵۵ میلیون بشکه معادل نفت خواهد بود که در مقایسه با سال گذشته از افزایش ۴/۲ درصدی برخوردار خواهد بود.

ناحیه‌ی جنوب‌شرقی دریای چین یکی از مهمترین نواحی تولید نفت و گاز شرکت نفت فلات قاره‌ی چین (CNOOC) می‌باشد که دارای نفت سبک

شرکت نفت دولتی فلات قاره‌ی چین (CNOOC)، در سال جاری هزینه‌های سرمایه‌گذاری خود را به بالاترین میزان در هفت سال اخیر افزایش داد. این حجم از سرمایه‌گذاری با هدف افزایش ۵ درصدی در تولید نفت و گاز این کشور انجام خواهد شد.

این شرکت قصد دارد در سال ۲۰۲۱ رقمی حدود ۱۳/۹ تا ۱۵/۵ میلیارد دلار در قالب تعداد ۱۹ پروژه سرمایه‌گذاری کند که بخش اعظم آن نیز در افزایش تولید و استخراج نفت و گاز در داخل چین انجام خواهد شد، به طوری که حدود ۶۱ درصد هزینه‌های فوق برای توسعه‌ی میادین، ۱۷ درصد فعالیت‌های اکتشافی و ۲۰ درصد بقیه در بخش استخراج و تولید انجام خواهند شد. سال گذشته هزینه‌ی سرمایه‌گذاری شرکت حدود ۱۴-۱۳ میلیارد دلار بود

نگرانی هند از افزایش مجدد قیمت نفت

قیمت‌های نفت‌خام بسیار آسیب‌پذیر کرده است. البته، بخش انرژی هند به دنبال اجرای برنامه‌ی توسعه‌ی صنعت نفت کشور و افزایش تولید نفت و گاز است و برای این منظور و همچنین افزایش ظرفیت پالایشگاهی به میزان ۸۰ درصد، قصد دارد مبلغی معادل ۱۴۳ میلیارد دلار در این بخش سرمایه‌گذاری کند.

به دلیل افزایش تقاضای انرژی پس از بهبود سریع اقتصادهای بزرگ، قیمت‌های سوخت نیز در هند افزایش

می‌دهند. وی در ماه ژانویه نیز مستقیماً اوپک را مورد انتقاد قرار داد و با اشاره به تصمیم عربستان برای کاهش تولید به میزان یک میلیون بشکه در روز، سیاست‌های تداوم کاهش تولید را گنج‌کننده دانست.

هند تقریباً ۸۰ درصد نفت مصرفی خود را وارد می‌کند. این کشور سومین اقتصاد بزرگ آسیا است و مانند بسیاری از کشورها از رکود ناشی از شیوع بیماری کرونا رنج می‌برد و این موضوع شرایط کشور را نسبت به تغییرات ناگهانی

وزیر نفت هند، Dharmendra Pradhan، مجدداً هشدار داده است که قیمت بالای نفت می‌تواند رشد اقتصادی این کشور را همچنان تحت‌تاثیر خود قرار دهد. وی که در نشست تجاری شرق آسیا حضور داشت افزود: "تلاش برای تنظیم دستوری قیمت نفت‌خام، اثری مخرب بر بهبود شکننده‌ی اقتصاد کنونی جهان به ویژه هند خواهد داشت." البته، این اولین باری نیست که مقامات هندی سیاست‌های کنترل قیمت (توسط اوپک و سپس اوپک‌پلاس) را مورد انتقاد قرار

یافته است. هندی‌ها معتقدند بحران کنونی به طور مصنوعی توسط تولیدکنندگان نفت ایجاد شده و همچنان تلاش‌های دیپلماتیک آنها برای کاهش عرضه نفت در قالب اوپک و یا اوپک پلاس ادامه دارد. به همین دلیل قبلاً نیز از اوپک و متحدانش، از جمله روسیه خواسته است فوراً تولید خود را که برای تثبیت قیمت‌های نفت خام کاهش یافته بود، افزایش دهند. اگرچه این کشور به موازات آن و با انجام تلاش‌های

دیپلماتیک، قصد دارد واردات انرژی ارزان‌تر را از کشورهایمانند ایران، ونزوئلا و... دوباره از سر گیرد. در ماه دسامبر ۲۰۲۰، هندوستان بیشترین واردات نفت با حجمی بالغ بر ۵ میلیون بشکه در روز داشت که بیشترین مقدار نیز در سه سال گذشته بوده است. مقدار آن در مقایسه با ماه قبل از آن (نوامبر) نیز، ۲۹ درصد و سال ۲۰۱۹ به میزان ۱۱/۶ درصد بیشتر بوده است. در سال ۲۰۲۰ همچنین به ترتیب، عراق مهمترین تامین‌کننده نفت هند و به

دنبال آن عربستان سعودی و امارات متحده عربی قرار داشتند و پس از آن نیجریه نیز چهارمین تامین‌کننده بزرگ نفت هند حضور جدید خود را اعلام کرد. ایالات متحده پس از برزیل نیز مقام ششم را دار بوده است. آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، در آخرین گزارش خود پیش‌بینی کرده است که هند تا سال ۲۰۳۰ به سومین مصرف‌کننده بزرگ انرژی در جهان تبدیل خواهد شد و در این رابطه از اتحادیه اروپا پیشی خواهد گرفت. ■

تلاش روسیه برای احداث خط لوله‌ی گاز "نورد استریم-۲" علی‌رغم ادامه‌ی

کارشکنی‌های آمریکا

الکساندر نواک، معاون نخست‌وزیر روسیه اعلام کرد که: "خط لوله‌ی انتقال گاز "نورد استریم-۲" در مسیر شمال غرب روسیه به آلمان، با وجود تحریم‌ها و کارشکنی‌های آمریکا ساخته خواهد شد." وی افزود: "کشورهای اروپایی نیز با احداث این پروژه که کاملاً مطابق با قوانین اروپا است، موافق هستند و ما اطمینان داریم اجرای این پروژه با وجود رویکردهای مخرب آمریکا که مطمئناً اجرای آن را به تاخیر انداخته، مراحل نهایی خود را طی خواهد کرد. البته، شرکت‌های آمریکایی نیز که می‌خواهند گاز طبیعی مایع خود را به اروپا برسانند، از رقبای روسیه در این پروژه بوده و از مخالفان سرسخت ساخت این خط لوله به‌شمار می‌روند." از مجموع طول خط لوله‌ی احداثی در حدود ۱۵۰ کیلومتر آن باقی مانده که در حد فاصل آب‌های دانمارک و آلمان قرار گرفته است و تهدید تحریم‌های آمریکا

علیه شرکت‌های مشارکت‌کننده در روند تکمیل این پروژه باعث تاخیرهای طولانی در تکمیل آن شده است. اگر این خط لوله تکمیل شود، نیاز شرکت گازپروم به استفاده از اوکراین به عنوان یک مسیر ترانزیت برای صادرات گاز به اروپا کاهش می‌یابد و اوکراین نیز از درآمدهای مربوط به آن محروم خواهد شد.

به هر ترتیب، از اواخر ژانویه کار تکمیل بخشی از خط لوله که در آب‌های دانمارک واقع شده با وجود تحریم کشتی (احداث خط لوله‌ی دریایی) فورچونا و مالک آن KVT-RUS از سر گرفته شد.

در مقابل، مقامات آمریکایی در این رابطه اعلام کردند که: واشنگتن با متحدانش در خصوص استفاده از تحریم‌ها علیه تکمیل ساخت پروژه‌ی "نورد استریم-۲" همکاری می‌کنند، اما به رصد فعالیت‌ها برای تکمیل یا گواهی تایید این خط لوله نیز ادامه خواهند داد.

دولت آمریکا تحت ریاست‌جمهوری جو بایدن موضع همکاری بیشتری در خصوص "نورد استریم-۲" در مقایسه با ترامپ اتخاذ کرده و واشنگتن و برلین متعهد شده‌اند درباره‌ی این پروژه بیشتر با هم گفتگو کنند.

اگرچه، آلمان همچنان به تکمیل این پروژه متعهد مانده و آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، مکرراً از این پروژه به دلیل وجود منافع اقتصادی قابل‌ملاحظه‌ی آن برای آلمان و اروپا، پشتیبانی کرده و حتی در مقابل درخواست‌ها برای لغو آن با وجود مشکلات سیاسی منتقدان پوتین، ایستادگی کرده است.

اگرچه آمریکا از آلمان انتظار دارد راهکاری را برای تضمین امنیت انرژی اروپا و جلب رضایت اوکراین ارائه کند و شرایطی را مدنظر قرار دهد که روسیه از فروش گاز و انحصارطلبی گازپروم به عنوان "ابزاری سیاسی" استفاده نکند. علاوه بر آن، قرار است آلمان پیشنهادهای

نگاه آلمان به این پروژه همواره اقتصادی بوده، این در حالی است که آمریکا و چند کشور اروپایی ابراز نگرانی کرده‌اند که روسیه از فروش گاز و انحصارطلبی گازپروم به‌عنوان ابزاری سیاسی استفاده کند. ■

کاخ سفید معتقد است که موضع اساسی آمریکا در قبال "نورد استریم-۲" بدون تغییر مانده و بایدن آن را توافق بدی برای اروپا می‌داند و وزارت خارجه‌ی آمریکا همچنان در حال آماده کردن فهرستی از شرکت‌های اروپایی است که مقررات تحریم‌ها را در مورد ساخت این پروژه نقض کرده‌اند.

را با آمریکا درباره‌ی نحوه‌ی مدیریت اداره‌ی این خط لوله در آینده مطرح کند که در مورد چگونگی احتمال بسته شدن جریان گاز در خط لوله‌ی فوق در آینده با توجه به رفتار روسیه خواهد بود. با این حال، چنین اقداماتی که بر خلاف مقررات تجارت جهانی هستند، احتمالاً پیامدهای حقوقی نیز خواهد داشت.

ترکیه به دنبال شریک تجاری برای توسعه‌ی پروژه‌ی گازی "ساکارایا" در دریای سیاه است

و قراردادهای دیگر در سال ۲۰۲۵ منقضی می‌شوند.

البته، اطمینان از اجرای به‌موقع این پروژه نیز به معنای آن است که ترکیه نیازی به تمدید همه‌ی این قراردادها نخواهد داشت به علاوه آنکه، این کشور را قادر می‌سازد تا برای تمدید برخی از قراردادها نیز با عرضه‌کنندگان بین‌المللی گاز در موضع و شرایط بهتری مذاکره کند.

شرکت ترکیش پترولیوم برای پروژه‌های نفت و گاز، همکاری‌هایی با شرکت‌هایی نظیر شرکت بی‌پی انگلستان، شرکت نفت دولتی آذربایجان (در دریای خزر)، روسیه، عراق و افغانستان داشته است. پیش از این نیز، ترکیه در مدت ۱۶ سال گذشته با کمک شرکت‌های بین‌المللی نظیر رویال داچ شل و اکسون موبیل، شش چاه در دریای سیاه حفاری کرده بود. ■

میدان گازی ساکارایا با ذخیره‌ی گازی معادل ۳۲۰ میلیارد مترمکعب، در فاصله‌ی ۱۷۵ کیلومتری ساحل زونگولداک ترکیه قرار دارد و حفر اولین چاه اکتشافی آن نیز با نام "تونا-۱" در ژوئیه‌ی ۲۰۲۰ شروع شد که با ارزیابی میدان و با توسعه‌ی آن، امکان تولید گاز آن می‌تواند ترکیه را از گاز وارداتی به میزان زیادی بی‌نیاز کند.

البته، قرار است تولید گاز از این میدان از سال ۲۰۲۳ آغاز شود، اما مسئله‌ای که ممکن است اوضاع را برای ترکیش پترولیوم با مشکل روبرو سازد، تهدید تحریم‌ها بر سر فعالیت‌های اکتشافی ترکیه در مناطق مورد مناقشه از جمله میدان فوق با کشورهای همسایه‌ی آن است.

در حال حاضر، این پروژه در شرایطی پیش می‌رود که قراردادهای واردات بلندمدت که یک‌سوم از واردات گاز ترکیه را تشکیل می‌دهند در سال جاری

شرکت دولتی نفت و گاز ترکیه، ترکیش پترولیوم (TPAO)، در حال بررسی روش‌ها و ارائه‌ی طرح‌هایی برای افزایش تامین مالی موردنیاز برای آغاز کار بر روی بزرگ‌ترین میدان گازی کشف در دریای سیاه (ساکارایا) است.

در این رابطه تماس‌هایی نیز با چند شرکت نفتی بین‌المللی به منظور تولید مشترک انجام شده که ممکن است نتیجه‌ای به دنبال نداشته باشد و این شرکت مجبور شود به تنهایی پروژه‌ی فوق را اجرا کند.

تخمین زده می‌شود که سرمایه‌گذاری لازم برای تولید گاز از این میدان و انتقال آن به خشکی، حدود ۳/۲ میلیارد دلار باشد در حالی که سهم شرکت فوق در بودجه‌ی سال ۲۰۲۱ کشور فقط رقمی بالغ بر ۱۳/۴ میلیارد لیره (۱/۹ میلیارد دلار) است که هنوز معلوم نیست چه میزان از این بودجه نیز برای این پروژه اختصاص خواهد یافت.

چین به دنبال کسب سومین رتبه در بازارهای بورس جهان

بی‌سابقه در تاریخ بازارهای مالی این کشور از خود برجای گذاشته است. چین

قدرت خود در قیمت‌گذاری آن نیز می‌باشد. زیرا در سال گذشته رکوردی

چین به عنوان بزرگ‌ترین واردکننده‌ی نفت‌خام در جهان، به دنبال افزایش

با کاهش محدودیت‌های سرمایه‌گذاری خارجی، فرصت‌های مشارکتی بسیار زیادی را برای شرکت‌های بین‌المللی نفتی، مراکز مالی بین‌المللی و نهادهای سرمایه‌گذاری بزرگ خارجی فراهم کرده است.

چینی‌ها در واقع به‌رغم حساسیت‌های بسیار جدی نسبت به ارتقای کیفی فعالیت بازارهای مالی، تمام شرایط موردنیاز برای توسعه و رشد شتابان معاملات آتی نفت (Futures) در بازار بورس شانگهای را فراهم کرده‌اند تا بتوانند به اهداف مهم سه‌گانه‌ی خود از جمله: افزایش استفاده از پول ملی خود (یوان) در تجارت بین‌المللی، جذب سرمایه‌گذاران خارجی و قدرت تعیین‌کنندگی در مورد قیمت نفت دست یابند.

زیرا چین در تلاش است تا نقش پول خود را در تجارت تحت‌سلطه‌ی "دلار آمریکا" توسعه دهد و در همین راستا

نیز فعالیت آن در بازارهای آتی نفت چین به رکورد بی‌سابقه‌ای رسیده است. افزایش علاقه از سوی سرمایه‌گذاران بین‌المللی به معاملات آتی نفت در بورس بین‌المللی انرژی شانگهای (INE) در سال ۲۰۲۰ نیز بسیار چشمگیر بوده و به سطحی رسیده است که در همین ابتدای فعالیت آن در بازار نفت خام، تعداد کل قراردادهای فعال آن در سال ۲۰۲۰ چهار برابر بیشتر از تعداد آنها در سال ۲۰۱۹ بوده است.

تاسیس و رشد سریع بورس بین‌المللی انرژی شانگهای بخشی از استراتژی تهاجمی و فشار طولانی مدت پکن برای ایجاد و توسعه‌ی بازارهای "یوان‌محور" بوده است. این بازار در سال ۲۰۱۳ میلادی و در منطقه‌ی آزاد تجاری شانگهای تحت نظارت کمیسیون تنظیم قوانین و مقررات (رگولاتوری) اوراق بهادار چین به عنوان یک بازار معاملات آتی مستقل آغاز به فعالیت کرد و

نفت خام، گاز طبیعی، مس و محصولات پتروشیمی نیز در آن معامله می‌شدند، اما پس از آن و از مارس سال ۲۰۱۸ با ایجاد شرایطی برای افزایش معاملات و موقعیت‌های قراردادی و در راستای سیاست‌های حزب کمونیست چین برای به چالش کشیدن سلطه‌ی دلار، قراردادهای آتی نفت خام نیز در این بازار "یوان‌محور" راه‌اندازی شد.

در حال حاضر این بازار سومین مرکز معاملات نفتی آتی در جهان است و به‌رغم اهدافش، برای به چالش کشیدن رقبای غربی هنوز فاصله‌ی زیادی تا رقابت با آنان دارد.

اما تلاش چینی‌ها و ابتکاراتی که برای افزایش قدرت در سمت تقاضای بازار برای تعیین قیمت نفت خام به کار بسته‌اند، در کنار سیاست توسعه‌ی بازار آتی، سیگنالی از برنامه‌های جاه‌طلبانه‌ی پکن برای حکمرانی بر بازار نفت را تداعی می‌کند. ■

آغاز دور جدید مزایده‌ی نفت و گاز مصر

با گذشت یک ماه پس از امضای توافق‌نامه‌های اکتشاف بین شمال آفریقا و شرکت‌های بزرگ نفتی، وزیر نفت مصر از آغاز دور جدید مزایده‌های فروش توسط دو شرکت نفت مصر (EGPC) و شرکت گاز طبیعی مصر (EGAS) که در پایان فوریه برگزار می‌شود، خبر داد.

پس از کشف میدان Zohr در آب‌های مصر که بر اساس اعلام شرکت Eni به عنوان پیمانکار پروژه، بزرگ‌ترین میدان گازی در دریای مدیترانه است، شرکت‌های مهم بین‌المللی نفتی نیز علاقه‌مند به انجام فعالیت‌های اکتشاف نفت و گاز در مصر و بخش‌های فراساحل آن شدند. تابستان گذشته شرکت‌های Eni، BP و

Total از موفقیت در کشف گاز در آب‌های کم‌عمق مصر خبر دادند. مصر با گذشت یک ماه از امضای ۹ قرارداد اکتشافی با شرکت‌های بزرگ نفتی، به دنبال واگذاری بخش‌های بیشتری از خاک و نواحی تحت اداره‌ی خود برای اجرای فعالیت‌های اکتشافی است.

در این راستا و در یکی از این قراردادها، فعالیت‌های اکتشافی بلوک فراساحل Star به شرکت ExxonMobil با همکاری شرکت‌های EGAS و Tharwa Petroleum Company واگذار شد. شرکت ExxonMobil این قرارداد را نشانه‌ی ادامه‌ی حضور بلندمدت خود (در بخش پایین‌دستی مصر) از

سال ۱۹۰۲ و تقویت‌کننده‌ی سبب پروژه‌های اکتشافی خود در شرق مدیترانه می‌داند.

شرکت Chevron، یکی دیگر از شرکت‌های بزرگ نفتی آمریکا نیز از امضاکنندگان این قراردادها بود و شرکت Total نیز در کنسرسیومی با Shell توافق‌نامه‌ی اکتشاف و تولید از بلوک فراساحل North Herodotus Ras Kanayis واقع در حوضه‌ی Herodotus دریای مدیترانه را امضا کرد. معاون امور اکتشاف Total در این خصوص گفت: "پس از کشف گاز با حفر چاه Bashrush در سال ۲۰۲۰ و احداث زیرساخت‌های نزدیک آن، این قرارداد حضور ما را نیز در مصر پررنگ خواهد کرد." ■